

Een voedselbos op rijen

Terwijl de eerste bloemen in het veld beloven dat het voorjaar gaat komen, trekken we onze tuinpakken aan en gaan we in de plantmodus om een voedselbos op rijen te installeren. Maar wat is een voedselbos eigenlijk?

Het voedselbossenvirus verspreid zich rap door Nederland en Frankrijk. Zelf planten wij sinds 2009 voedselbossen op ons terrein en we breiden elk jaar een beetje uit. In een gewoon bos kunnen we verschillende lagen beplanting ontdekken: de hoge bomenlaag, de midden bomenlaag, struiken, kruidenlaag, bodembedekkers, wortels of ondergrondse laag, klimplanten, waterplanten, zwamvlokken en paddenstoelen. In een voedselbos plant je een grote diversiteit aan planten die ons ook iets eetbaars te oogsten geven. We gebruiken de kennis van de te onderscheiden lagen in het bos en maken een tuinplan voor een eetbaar bos.

Voor elke laag gebruik je een grote diversiteit aan fruit en notenbomen, bessenstruiken, aardperen (eetbare wortels), druiven en kiwi's (eetbare klimplanten), munt, (kruidenlaag) en eetbare paddenstoelen. Maar ook is er ruimte nodig voor bomen en planten die extra voedsel toevoegen zoals de acacia, die stikstof bindt en deelt met de bomen en planten om zich heen en dynamische accumulator planten, zoals de smeerwortel, die diep wortelen en mineralen opduiken uit de bodem. En, niet te vergeten, bloeiende struiken om zoveel mogelijk insecten aan te trekken.

Voedselbos op rijen

De grote diversiteit aan planten en bomen in een voedselbos zorgen voor een levendig en sterk eetbaar ecosysteem. Wanneer je een boomgaard met allemaal dezelfde pruimenbomen aanplant en er komt een flinke pruimenboomziekte voorbij, dan worden alle bomen ziek. Maar in een voedselbos is dat niet het geval omdat naast je pruimenboom een appel, walnoot, peer en acacia staan. Dat zijn andere families van bomen die vaak niet ziek worden van de pruimenziekte.

Je kunt eindeloos variëren op het voedselbosrecept qua vorm, soorten planten en grootte van je land. Wij houden van het concept 'voedselbos op rijen'. In de natuur is de voedselbosrand het meest vruchtbare stukje van het bos. Diep in het bos worden veel kleinere bomen en struiken weggeconcentreerd omdat ze geen licht meer ontvangen. Aan de rand van het bos is juist veel zonlicht, waardoor

bramenstruiken en bodembedekkers hun gang kunnen gaan. Wanneer je een voedselbos op rijen plant, bouw je dus eigenlijk voedselbosrandjes. Daarnaast kun je al op een klein stukje land een voedselbosrandje aanleggen. Hiervoor heeft de Canadees Sobkowiak een prachtig recept ontwikkeld, die Trio heet omdat je drie grote bomen plant. Voor één trio heb je minimaal 15m x 3m nodig.

Het Trio Recept

Je plant om de vijf meter een boom, eerst een fruitboom (peer, pruim, nashi), dan een stikstofbindende boom (albizia b.v.) en een notenboom (walnoot, amandel). Tussen de bomen plant je een struik (b.v. een vlinderstruik voor de bijen of een hazelnoot). Rondom de bomen plant je vier bessenstruiken (zwarte bes, rode en witte bessen, kruisbessen). In de overige gaatjes plant je kruiden (munt, citroenmelisse, salie, rabarber, asperges, eetbare bloemen). In het eerste jaar zijn er dan nog altijd gaatjes over, omdat bomen nog moeten groeien en struiken nog gaan uitdijen. Ik plant dan eenjarige groenten in die gaatjes zoals tomaten, pompoenen en aardappels.

TIP

Van 11-16 september 2022 kun je op voedselbos cursus komen bij Simply Canvas Farm in Frankrijk onder begeleiding van De Voedselboss.

Neem de tijd

Bij een voedselbos kijk je een beetje de toekomst in. Je plant aan voor vele jaren, want je plant allemaal meerjarige eetbare planten, waarvan de ene al in de zomer fruit of groente zal geven en de ander pas over 15 jaar. Ben je serieus aan het nadenken om een flink stuk land tot voedselbos om te toveren, dan is het waard om op cursus te gaan. Je kunt natuurlijk al in het klein gaan experimenteren, maar de voedselbos experts helpen je een goed plan uit te denken. Waar nagedacht is over zon, water en wind. Ze geven je ideeën over de diversiteit aan planten die kan worden geplant, maar ook hoe, waar en wanneer te planten. Ze vertellen over het belang van voeding voor de bodem en als het goede experts zijn, vertellen ze ook over wat er bij hen allemaal fout ging. Martijn de Voedselboss is een wandelende encyclopedie op het gebied van voedselbossen. Hij deelt veel informatie op sociale media. 🇫🇷

Sandra Alderden runt samenmet haar man Santi *Simply Canvas Farm*. Een permacultuurboerderij en kleinschalige vakantieplek van 5 hectare op het randje van de Dordogne en Lot-et-Garonne. simplycanvasfarm.com hello@simplycanvas.com [@simplycanvasfarm](https://www.instagram.com/simplycanvasfarm)